

DEN NORSKE KIRKE

Hakadal menighet

Kirkerådet
Rådhusgata 1-3
0106 OSLO

Deres ref.:	Vår ref.: 14/00008-010	Vår saksbeh.: Helene Østby Mathisen	Arkivkode: 03	Dato: 09.04.2018
--------------------	----------------------------------	--	-------------------------	----------------------------

HØRINGSSVAR FRA HAKADAL MENIGHETSRÅD «JUSTERING AV HOVEDGUDSTJENESEN OG ALMINNELIGE BESTEMMELSER»

Behandlet i Hakadal menighetsråd 19.mars 2018, sak 014/18

Høringstema 1: Hvordan øke kvaliteten og antall deltakere i gudstjenesten.

Høringsspørsmål 1a: Hvordan mener dere gudstjenestereformen har påvirket gudstjenestelivet i deres menighet og i Den norske kirke?

Svar: Gudstjenestereformen har startet en diskusjon om gudstjenesten og hvordan vi vil ha den lokalt. Reformen har vært en mulighet til å forsøke seg frem, prøve og feile. Gudstjenesten, slik vi feirer den i dag, er noe vi har skapt og utviklet sammen som menighet, og ikke bare noe som er gitt oss utenfra. Involvering har vært en berikelse og etter noen år er gudstjenesten i vårt sokn blitt stedegen. Fleksibilitet og valgmuligheter har gitt en frihet til å skape vår lokale gudstjeneste, innen reformens rammer.

Vi har også erfart at det ikke er gudstjenestereformen som er nøkkelen til økt gudstjenestedeltakelse i Den norske kirke. Relasjonsbygging, kvalitet og involvering er viktigere faktorer. En gudstjenestereform kan lett bli noe for de spesielt interesserte.

1b: Hva har fungert godt, og hva har fungert dårlig ved gudstjenestereformen?

Svar: Noen forsvant som gudstjenestedeltakere da det i en periode ble for mye utprøving. Noen følte at de mistet «sin» gudstjeneste og at det ble for mye nytt å forholde seg til. Samtidig fremstår gudstjenesten i dag, etter noe prøving og feiling, med en bedre dramaturgisk flyt og økt medvirkning.

Vi erfarer også at de nye melodiene har vært en berikelse og fungerer godt. Samtidig kan det nye tilfanget av liturgisk melodier gjøre nye gudstjenestedeltakere usikre og fremmedgjort.

Adresse: Postboks 63 1483 HAGAN	Tlf/faks Tlf: 67059048 Faks:	E-post/Internett: post@nittedal.kirken.no www.kirken.no	Bankkonto / Org.nr.: 2030.20.21350 976 986 733
--	---	---	---

DEN NORSKE KIRKE

Hakadal menighet

1c: Hvilke av de momentene som er nevnt ovenfor mener dere vi særlig bør rette vår oppmerksomhet mot i gudstjenestearbeidet fremover?

Svar: Det bør legges opp til å gjeninnføre familiegudstjenesten. Alternativt må det legges opp til flere alternativ hovedordninger, som egner seg for barn og ungdom. Gudstjenesten må inkludere og legge til rette for alle menighetens trosopplæringstiltak. Slik reformen og høringen fremtrer for oss, legges det for mye vekt på at gudstjenesten feires for voksne mennesker med en viss kunnskap om gudstjenestens karakter og egenart. Det er også viktig å rette oppmerksomheten, i det videre gudstjenestearbeidet, mot at nyansene i kirkeåret kommer bedre frem.

1d: Hvilke behov ser dere for et mer variert gudstjenesteliv med ulike former for gudstjenester?

Svar: Ser behovet for et mer variert gudstjenesteliv som stort. Kirkeåret består av et mangfold av gudstjenester, hver med sitt særpreg og innhold. Selv om det tilstrebes større likhet i det liturgiske uttrykk, må det være en stor fleksibilitet slik at menigheten selv kan utforme sine gudstjenester etter sine behov.

Et variert gudstjenesteliv kan være med å øke deltakelsen. Flere forskjellige typer gudstjenester kan nå flere, nye og forskjellige gudstjenestedeltakere. F.eks. gudstjeneste tilrettelagt for barn, unge, eldre, mennesker med utviklingshemming o.l.

Vi tror at om man i arbeidet videre med gudstjenesten ikke legger romslige nok rammer, vil variasjoner, lokale sedvaner og kreative ideer likevel blomster fritt utenfor den normerte ordning. Vi tror en for streng mal vil resultere i en uvilje og ulydighet mot ordningen.

Høringstema 2: Almennelige bestemmelser for hovedgudstjenesten

Høringsspørsmål 2: Mener dere at det er behov for å justere eller presisere noe ved prosedyren for hvordan menighetens lokale grunnordning utarbeides og vedtas (jf. Almennelige bestemmelser)? Hva bør endres?

Svar: Nei! Menigheten bør ha en viss styring, innen noen felleskirkelige retningslinjer.

Høringstema 3: Justeringer i hoveddel I. Samling, ledd 1 – 8

Høringsspørsmål 3e: Er dere enige i at samlingsbønnen ikke lenger blir obligatorisk, men et valgfritt ledd?

Svar: Samlingsbønn bør være et valgfritt ledd. Dagens bønn kan også fungere som samlingsbønn.

Adresse:	Tlf/faks	E-post/Internett:	Bankkonto / Org.nr.:
Postboks 63	Tlf: 67059048	post@nittedal.kirken.no	2030.20.21350
1483 HAGAN	Faks:	www.kirken.no	976 986 733

DEN NORSKE KIRKE

Hakadal menighet

Høringsspørsmål 3 f: Har dere endringsforslag eller kommentarer til leddet syndsbekjennelse i høringforslaget?

Svar: Menighetene bør fortsatt kunne velge om syndsbekjennelsen skal være i punkt 5 eller punkt 16 ut i fra stedegenhet, og at det er mulig med andre syndsbekjennelser tilpasset spesielle typer gudstjenester.

Høringsspørsmål 3i: Er dere enige i at ledd 8 Dagens bønn blir obligatorisk i alle hovedgudstjenester, og ikke et valgfritt ledd?

Svar: Dagens bønn bør selvfølgelig være valgfritt. Dagens bønn vil ofte komme etter dåp, som jo også avsluttes med bønn og lovprisning, om man da ikke avslutter dåpen med salme. Er det ikke et bedre forslag, om dette punktet skal være obligatorisk, at man ber dagens bønn som samlingsbønn?

Høringsspørsmål 3 j: Gi eventuelt andre kommentarer til høringstema 3?

Det legges opp til at menigheten står under preludium/prosesjon, inngangssalme og hilsen. At dette gjøres til et obligatorisk ledd finner vi problematisk. Mange eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, foreldre med dåpsbarn o.l., kan kjenne på at dette blir en utfordring. Allerede ved gudstjenestens begynnelse kan mange føle seg ekskludert, ved at de ikke kan delta på lik linje med de andre gudstjenestedeltakerne. Vi finner dette punktet å være i direkte konflikt med at kirken skal være inkluderende og åpen for alle, uansett funksjonsnivå.

Det foreslås at punkt 6 «Bønnerop» ikke skal utelates. Bør det ikke da lages en variant som også kan fungere på familiegudstjenester og gudstjenester med trosopplæringstiltak?

Høringstema 4: Justeringer i hoveddel II. Ordet, ledd 9 – 17

Høringsspørsmål 4: Har dere endringsforslag eller kommentarer til hoveddel II. Ordet?

Svar: Er det ikke naturlig at «Dagens bønn» blir en del av «II. Ordet».

Gjenkjennelse er viktig i gudstjenesten. Det er da underlig at leddet «Gud være lovet, halleluja, halleluja, halleluja» ikke er et alternativ som innledning og respons til evangelielesningen.

Vi har gode erfaringer med at første og andre lesning følger etter hverandre, uten salme eller musikk imellom. Tekstene belyser hverandre og hører sammen. Bibelsk salme/salme bør komme etter andre lesning, deretter følger halleluja og evangelielesning.

Høringstema 5: Justeringer i hoveddel III. Nattverd, ledd 18 –21

Høringsspørsmål 5a: Kommenter gjerne nattverdpraksisen i menighetene i dag med tanke på særkalk og/eller intinksjon og med tanke på mottakelse av nattverd stående eller knelende på alterringen/altersranken?

Svar: Vi har gode erfaringer med å ha en fleksibel nattverdpraksis. Ved gudstjenester med mange deltakere, for eksempel ved dåp, er bruken av intinksjon, en form som favner flere og gir en større deltakerfrimodighet. Ved gudstjenester med færre deltakere er det fint å kunne bruke alterring og særkalk, samtidig kan denne nattverdpraksisen for enkelte virke litt fremmed og ekskluderende. Som et alternativ kan det også brukes en mellomløsning med knefall på alterringen og intinksjon.

Høringsspørsmål 5b: Gi gjerne kommentarer til valgene av ordene som er foreslått.

Svar: Ordene i nattverdliturgien og utdelingen bør henge sammen. (Kropp, beger, o.l.)

«Beger» fungerer bedre språklig enn «kalk». Kalk er kalk i vann og kalk i kritt.

Høringsspørsmål 5c: Er dere enige i at takkofferet inngår i nattverdliturgien, og ikke i forbønnsleddet?

Svar: Det er gode teologiske årsaker til at takkeofferet kan legges under nattverd, men rent praktisk vil det melde seg et behov for å gjenta hva dagens takkoffer faktisk gikk til når vi kommer til nattverdsfeiringen og innsamling av offer. Det har både vært syndsbekjennelse og forbønn siden informasjonen ble gitt. Vi tror også at nattverdssalmen i stor grad vil bli forstyrret og ødelagt av innsamling av takkofferet.

Menigheten bør selv velge hvor i gudstjenesten den ønsker innsamling av takkoffer.

Høringsspørsmål 5e: Har dere kommentarer eller endringsforslag til ledd 19 og 20 i høringsforslaget?

Svar: Nei

Høringstema 6: Justeringer i de enkelte nattverdbønnene

Høringsspørsmål 6: Gi gjerne kommentarer eller endringsforslag til nattverdbønnene?

Svar: Vi savner varianter som egner seg for gudstjenester for barn og ungdom. Forslagene er alt for omfangs- og ordrike. Normalen er at alle leddene skal med, men det må også gis mulighet til å fravike disse. Når man nok en gang skal ha med for mye, ødelegger dette for helheten og gudstjenestens totale uttrykk.

DEN NORSKE KIRKE

Hakadal menighet

Høringsspørsmål 7: Har dere kommentarer eller endringsforslag til hoveddel IV. Sendelse?

Svar: Nei

Vennlig hilsen

Helene Østby Mathisen
Saksbehandler

Adresse:
Postboks 63
1483 HAGAN

Tlf/faks
Tlf: 67059048
Faks:

E-post/Internett:
post@nittedal.kirken.no
www.kirken.no

Bankkonto / Org.nr.:
2030.20.21350
976 986 733